

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ"
(для студентів 5 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 7.03050401 – «Економіка підприємства»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 7.03050401 – «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. М. Гайденко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 20 с.

Укладач: С. М. Гайденко

Рецензент: доц., к.е.н. О. В. Димченко

Програми побудовані за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рекомендовано кафедрою міської і регіональної економіки,
(протокол № 3 від 16.11.2011 р.)

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи	11
2.2. Зміст дисципліни	11
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями	15
2.2.2. Лекційний курс	16
2.2.3. Практичні заняття	16
2.2.4. Індивідуальні заняття	17
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента	17
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	18
2.4. Інформаційно-методичне забезпечення	19

ВСТУП

Дисципліна „Інтелектуальна власність” за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ ОКХ (варіативна компонента) спеціаліста спеціальності 7.03050401 - “Економіка підприємства”, напряму підготовки 0305 - “Економіка і підприємництво”, 2007р.
- СВО ХНАМГ ОПП (варіативна компонента) спеціаліста спеціальності 7.03050401 - “Економіка підприємства”, напряму підготовки 0305 - “Економіка і підприємництво”, 2007р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план спеціаліста спеціальності 7.03050401 - “Економіка підприємства”, напряму підготовки 0305 - “Економіка і підприємництво”. Харків, 2012р.

Програма ухвалена кафедрою міської і регіональної економіки (протокол № 3 від “ 16 ” 11 20 11 р.) та Вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № 5 від “ 06 ” 12 20 11 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни - основною метою викладання дисципліни «Інтелектуальна власність» є виховання та формування у майбутніх спеціалістів знань та навичок з організації та планування і управління інтелектуальною власністю, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень. Завдання курсу полягає у забезпеченні інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні - закономірності формування попиту на інтелектуальну власність, правовий захист інтелектуальної власності.

1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1. Макроекономіка	1. Стратегічне управління підприємством
2. Мікроекономіка	2. Спецкурс з економіки підприємства
3. Економіка підприємства	3. Переддипломна практика
4. Економіка і організація інноваційної діяльності	4. Дипломне проектування
5. Менеджмент	
6. Маркетинг	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль

Інтелектуальна власність

(2,0/72)

ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства:

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності.

Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності.

Тема 3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.

Тема 4. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.

ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності:

Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні.

Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.

Тема 3. Правова охорона об'єктів патентного права.

Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг.

Тема 5. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Тема 6. Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 8. Права та обов'язки власника авторського права, обмеження авторського права та розпорядження ним.

Тема 9. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.

ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності:

Тема 1. Права інтелектуальної власності як товар.

Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (аналітична, організаційна, управлінська, виконавча, технічна, інші)
1	2	3
Репродуктивний рівень		
1. Знати можливості поняття та еволюцію інтелектуальної власності, міжнародної системи охорони інтелектуальної власності	Виробнича	Виконавча
2. Розуміти роль і місце правової охорони засобів індивідуалізації учасників інтелектуально-обігового процесу	Виробнича	Виконавча
3. Знати можливості розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	Виробнича	Виконавча
4. Знати основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності	Виробнича	Виконавча
5. Знати економічну сутність оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	Виробнича	Виконавча
6. Вміти здійснювати обчислення оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	Виробнича	Технічна
7. Вміти констатувати випадки порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності	Виробнича	Технічна
8. Знати алгоритм правової охорони об'єктів та суб'єктів патентного права	Виробнича	Виконавча
9. Розуміти місце інтелектуальної власності в нормах загального законодавства України	Виробнича	Виконавча
10. Розуміти значення складових міжнародної системи охорони інтелектуальної власності	Виробнича	Виконавча
11. Знати систему захисту прав інтелектуальної власності та її призначення	Виробнича	Виконавча

1	2	3
Творчий рівень		
1. Розрахунок показників оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності		Аналітична
2. Оцінювати склад, структуру, взаємозв'язки процедури захисту прав інтелектуальної власності у разі їх порушення, а також виконувати оцінку її результатів		Організаційна
3. Прогнозувати розвиток додержання прав та обов'язків власників охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності		Управлінська
4. Оцінювати ступінь здійснення правової охорони об'єктів інтелектуальної власності		Організаційна
5. Використовувати основні закони інтелектуальної власності у процесі професійної діяльності		Управлінська

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 2003; N 18; ст.144.
2. Закон України „Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 1994; № 7; ст. 36.
3. Закон України „Про ратифікацію Договору про закони щодо товарних знаків” від 13 жовтня 1995 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 1995; № 37; ст.281.
4. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії практики: 36. наук, статей / За ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л.Бошицького. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2002.
5. Каспер Дж. Веркман. Товарные знаки: создание, психология, восприятие. - М.: Юристъ, 1987.
6. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання, проведення практичних занять і рекомендації до самостійного вивчення дисципліни “Інтелектуальна власність” (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 7.03050401 – “Економіка підприємства”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. М. Гайденоко. – Х.: ХНАМГ, 2012.
7. Минков А.М., Международная охрана интеллектуальной собственности. - СПб: Питер, 2001.
8. Мэггс П.Б., Сергеев А.П. Интеллектуальная собственность. - М.: Юристъ, 2000.
9. Основи інтелектуальної власності. - К.: Ін Юре, 1999.

10. Право інтелектуальної власності: Підручник для студентів вищих навч. Закладів / За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. - К.: „Ін Юре“, 2002.
11. Робоча навчальна програма з курсу “Інтелектуальна власність”, рекомендації до самостійного вивчення дисципліни, методичні вказівки і завдання до виконання розрахунково-графічного завдання та проведення практичних занять (для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). – Укл.: С.М. Гайденко. - Харків: ХНАМГ, 2009.
12. Сергеев А.П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации. Учебник. Издание второе, переработанное и дополненное. - М.: ПБОЮЛ Гриженко Е.М., 2001.
12. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 2003; № № 40-44; ст. 356.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Мета та завдання вивчення дисципліни - основною метою викладання дисципліни «Інтелектуальна власність» є виховання та формування у майбутніх спеціалістів знань та навичок з організації та планування і управління інтелектуальної власності, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень. Завдання курсу полягає у забезпеченні інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів інтелектуальної власності.

Предмет вивчення у дисципліні - закономірності формування попиту на інтелектуальну власність, правовий захист інтелектуальної власності.

Модуль Інтелектуальна власність

ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства:

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності.

Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності.

Тема 3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.

Тема 4. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності.

ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності:

Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні.

Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.

Тема 3. Правова охорона об'єктів патентного права.

Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг.

Тема 5. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Тема 6. Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності.

Тема 7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 8. Права та обов'язки власника авторського права, обмеження авторського права та розпорядження ним.

Тема 9. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.

ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності:

Тема 1. Права інтелектуальної власності як товар.

Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ

Цель и задачи изучения дисциплины - основной целью преподавания дисциплины «Интеллектуальная собственность» является воспитание и формирование у будущих специалистов знаний и умений с организации, планирования и управления интеллектуальной собственностью, стратегического управления процессом создания и распространения нововведений. Задача курса состоит в обеспечении интеллектуального и социального развития личности путем обучения основам правовых и экономических аспектов интеллектуальной собственности.

Предмет изучения в дисциплине - закономерности формирования спроса на интеллектуальную собственность, правовая защита интеллектуальной собственности.

Модуль Интеллектуальная собственность

ЗМ 1. Роль понятия интеллектуальная собственность в развитии общества:

Тема 1. Понятие интеллектуальной собственности.

Тема 2. Эволюция интеллектуальной собственности.

Тема 3. Место и роль интеллектуальной собственности в экономическом и социальном развитии общества.

Тема 4. Объекты и субъекты права интеллектуальной собственности.

ЗМ 2. Система охраны интеллектуальной собственности:

Тема 1. Система охраны интеллектуальной собственности в Украине.

Тема 2. Международная система охраны интеллектуальной собственности.

Тема 3. Правовая охрана объектов патентного права.

Тема 4. Правовая охрана средств индивидуализации участников товарного оборота, товаров и услуг.

Тема 5. Правовая охрана объектов авторского права и смежных прав.

Тема 6. Международная правовая охрана объектов права интеллектуальной собственности.

Тема 7. Распоряжение имущественными правами интеллектуальной собственности.

Тема 8. Права и обязанности владельца авторского права, ограничение авторского права и распоряжение им.

Тема 9. Система защиты прав интеллектуальной собственности и ее назначение.

ЗМ 3. Оценка прав интеллектуальной собственности:

Тема 1. Права интеллектуальной собственности как товар.

Тема 2. Оценка стоимости прав на объекты интеллектуальной собственности.

INTELLECTUAL PROPERTY

Aims and tasks of the discipline studying – forming knowledge and techniques of future specialists dealt with organization, planning and managing intellectual property, strategic managing process of creation and diffusion of innovations. The task of the discipline is encompassed in providing intellectual and social development of personality via studying basics of legal and economic aspects of intellectual property.

Studying subject in the discipline – regularities of forming demand for intellectual property, legal protection of intellectual property.

Module Intellectual property

CM 1. Role of intellectual property notion in the social development:

1. Intellectual property notion.
2. Evolution of intellectual property.
3. Place and role of intellectual property in economic and social development.
4. Objects and subjects of intellectual property right.

CM 2. System of intellectual property protection:

1. System of intellectual property protection in Ukraine.
2. International system of intellectual property protection.
3. Legal protection of patent law objects.
4. Legal protection of individualization of goods and services turnover participants.
5. Legal protection of author law and dealt rights.
6. International legal protection of intellectual property right objects.
7. Ordering intellectual property rights.
8. Rights and duties of author law proprietor, limitations of author law and ordering it.
9. System of intellectual property rights protection and its functions.

CM 3. Intellectual property rights evaluation:

1. Intellectual property rights as goods.
2. Evaluation of rights for intellectual property objects.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямами підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КР	РГЗ		
7.03050401- Економіка підприємства Економіка підприємств міського господарства	2/72	10	12	8	4	-	60	-	-	20	-	10

2.2. Зміст дисципліни

Модуль **Інтелектуальна власність** **(2/72)**

ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства **(0,25/9,0)**

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності

Результат інтелектуальної праці як об'єкт власності. Відміна між матеріальними і нематеріальними об'єктами власності.

Поняття права інтелектуальної власності, виключного права. Особисті немайнові і майнові права на об'єкти права інтелектуальної власності. Матеріальна складова інтелектуальної власності (майнове право). Авторське (особисте) немайнове право інтелектуальної власності.

Визначення і поняття об'єктів права інтелектуальної власності. Визначення об'єктів права інтелектуальної власності у відповідності до Стокгольмської (1967р.) Конвенції. Визначення об'єктів промислової власності у відповідності до Паризької Конвенції по охороні промислової власності (1883р.). Поняття об'єктів авторського права і суміжних прав.

Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності

Еволюція промислової власності. “Відкрита грамота” в Англії як перший охоронний документ на об'єкти промислової власності. Справа суконщиків із Іспівча та її наслідки. Статус про монополії (1628 р.). Історія товарних знаків. “Тавро” - як праобраз товарного знаку. Роль товарного знаку.

Еволюція авторського права і суміжних прав. Поява книгодрукарства як імпульс до захисту авторських прав. Статут королеви Анни. Особливості

французької системи авторського права. Роль філософської думки Германії в формуванні морального права інтелектуальної власності.

Еволюція інтелектуальної власності в Україні. Стан охорони об'єктів інтелектуальної власності за радянські часи і пострадянський період.

Тема 3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства

Соціально-економічні стратегії в країнах, що розвиваються. Зв'язок між розвитком цивілізації і заохоченням творчої активності громадян.

Промислова власність і розвиток. Необхідність системи промислової власності. Задачі національної системи промислової власності. Роль патентів на винаходи та товарних знаків в розвитку промисловості і торгівлі. Патентна інформація і її значення.

Тема 4. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності

Об'єкти і суб'єкти авторського права і суміжних прав. Об'єкти охорони авторського права. Об'єкти інтелектуальної власності, що не охороняються авторським правом. Об'єкти охорони суміжним правом.

Суб'єкти авторського права і суміжних прав. Інфраструктура для реалізації авторських прав. Організації колективного управління авторськими правами.

Об'єкти права промислової власності. Поняття та ознаки винаходу. Об'єкти винаходу. Об'єкти, що не визнаються винаходом. Поняття та ознаки корисної моделі. Поняття та ознаки промислового зразка.

Засоби індивідуалізації суб'єктів підприємницької діяльності: знаки для товарів та послуг, фірмові найменування, зазначення походження товарів. Поняття і види знаків для товарів і послуг. Поняття і види зазначення походження товарів. Поняття права на фірмові найменування.

Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Поняття і ознаки нетрадиційних об'єктів права промислової власності: топографії інтегральних мікросхем; сортів рослин; комерційної таємниці. Захист від недобросовісної конкуренції.

Суб'єкти права промислової власності. Представники у справах інтелектуальної власності.

ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності (1,5/54)

Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні

Державний департамент інтелектуальної власності, його задачі та функції. Поняття інститутів права інтелектуальної власності. Інститут авторського права і суміжних прав. Інститут патентного права. Інститут прав на засоби індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг. Інститут прав на нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.

Джерела права інтелектуальної власності в нормах Конституції України і Цивільного кодексу. Відображення норм права інтелектуальної власності у загальному законодавстві України. Джерела спеціального законодавства України з питань охорони інтелектуальної власності.

Джерела права промислової власності. Джерела авторського права і суміжних прав. Джерела правової охорони нетрадиційних об'єктів права

інтелектуальної власності. Питання вдосконалення національного законодавства в сфері охорони прав інтелектуальної власності.

Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ). Головна мета ВОІВ. Структура ВОІВ. Членство в ВОІВ. Союзи та договори, адміністративні функції яких виконує ВОІВ.

Участь України в роботі ВОІВ. Значення міжнародного співробітництва в сфері інтелектуальної власності для України.

Співробітництво в рамках міжнародних організацій з питань інтелектуальної власності. Європейська патентна організація (ЄПО). Євразійська патентна організація.

Міжнародні договори з питань охорони промислової власності. Регіональні угоди з питань охорони промислової власності. Угоди з питань міжнародної класифікації об'єктів промислової власності. Міжнародні конвенції в сфері охорони авторських прав і суміжних прав. Угода про торговельні аспекти прав на інтелектуальну власність.

Тема 3. Правова охорона об'єктів патентного права

Охорона прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки.

Правова основа і процедура охорони. Терміни дії охоронних документів.

Умови надання охорони на винаходи. Новизна, (поняття рівня техніки, пріоритет, правила його визначення, пільга по новизні), винахідницький рівень, промислова придатність.

Умови надання охорони на корисну модель: новизна, промислова придатність.

Умови надання охорони на промисловий зразок: новизна оригінальність, промислова придатність.

Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту, припинення його дії та визнання недійсним.

Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг

Правова охорона знаків для товарів і послуг. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок одержання свідоцтва, припинення його та визнання недійсним.

Правова охорона зазначень походження товарів. Правова основа охорони. Вид охоронного документу. Термін дії охоронних документів. Порядок реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та / або права на його використання. Порядок визнання недійсною та припинення правової охорони зазначень походження товарів.

Правова охорона фірмових найменувань.

Тема 5. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав

Правова охорона об'єктів авторського права. Мета охорони. Форма охорони. Способи виникнення авторського права. Державна реєстрація об'єктів авторського права. Форма охоронного документа. Термін охорони прав авторів.

Принципи та критерії виникнення суміжних прав. Охорона суміжних прав виконавців, виробників фонограм, організацій мовлення. Критерії для

надання охорони суміжних прав. Знак охорони суміжних прав. Взаємозв'язок між охороною суміжних і авторських прав. Термін охорони суміжних прав.

Тема 6. Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності

Міжнародна охорона промислової власності.

Паризька конвенція (1883 р.) "Про охорону промислової власності" і Міжнародний Союз по охороні промислової власності. Інші міжнародні угоди та договори з питань охорони промислової власності.

Порядок патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах. Принципи визначення доцільності і процедури правової охорони в іноземних державах. Правова охорона відповідно до національних законодавств. Правова охорона відповідно до договору про патентну кооперацію. Правова охорона відповідно до регіональних угод.

Міжнародна охорона об'єктів авторського права і суміжних прав. Принципи національного режиму. Принцип "автоматичної" охорони. Пріоритет міжнародного права перед національним.

Тема 7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Ліцензія та її види. Невиключно (проста), виключна, повна, одинична, супутня, перехресна, відкрита, примусова, субліцензія тощо. Поняття "ліцензіар", "ліцензіат" і ціни ліцензії.

Договір про передання виключних майнових прав.

Тема 8. Права та обов'язки власника авторського права, обмеження авторського права та розпорядження ним

Виняткова природа та види авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права авторів. Сфера дії авторського права.

Обмеження майнових авторських прав. Термін дії авторського права. Використання творів без виплати винагороди. Використання творів з виплатою винагороди.

Авторське право на похідні твори. Авторське право на складені твори. Авторське право на службові твори.

Презумпція суміжних права. Права виконавців. Права виробників фонограм і відеогам. Права організацій мовлення. Обмеження майнових суміжних прав.

Передача (відчуження) майнових авторських прав. Передача права на використання твору. Авторський договір. Види авторських договорів. Зміст авторського договору.

Тема 9. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення

Значення захисту прав інтелектуальної власності.

Основні моменти порушення прав інтелектуальної власності. Дії, що визнаються порушенням прав власників чинних охоронних документів та заявників. Дії, що визнаються як порушення авторських прав і суміжних прав.

Принципи послідовності при виборі засобів захисту: попередження конкурента, звернення в третейський суд, захист прав в судовому порядку.

Категорії спорів. Спори про визнання результатів інтелектуальної діяльності. Спори, які розглядаються тільки в судовому порядку.

ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності

(0,25/9)

Тема 1. Права інтелектуальної власності як товар

Властивості ринкового товару. Поняття корисності, рідкісності та універсальності товару. Відповідність об'єктів інтелектуальної власності цим вимогам. Оборотоzdатність об'єктів інтелектуальної власності. Права, що можуть бути відокремлені від підприємства чи індивідуума, і такі, що не можуть бути відокремлені. Поняття гудвілу. Вартість і ціна як економічні категорії.

Об'єкти інтелектуальної власності як товар. Вклад об'єктів інтелектуальної власності в міжнародну торгівлю між розвиненими країнами. Життєвий цикл об'єктів інтелектуальної власності.

Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Нормативно-правові акти, що регулюють правовідносини стосовно нематеріальних активів.

Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності

Обставини, в яких необхідна оцінка вартості права на об'єкти інтелектуальної власності. Цілі, база оцінки та види платежів.

Особливості оцінки прав на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг), об'єкти авторського права та суміжних прав, результати НДЦКР та технічну документацію, ноу-хау.

Особливості оцінки інтелектуальної власності при внесенні до статутного капіталу, під час - банкрутства, при внесенні в заставу, під час приватизації, при оцінці вартості ліцензій тощо.

Три підходи до визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Затратний підхід, дохідний підхід, ринковий підхід. Методи дисконтування і капіталізації доходу.

Ціна ліцензії. Фактори, що визначають ціну ліцензії. Види ліцензійних платежів. Визначення ціни ліцензії по методу роялті. Визначення ціни ліцензії з використанням паушальних платежів, при комбінованих платежах. Визначення мінімальної, максимальної та справедливої ціни ліцензії.

2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль – Інтелектуальна власність	2/72	8	4	-	60
<u>ЗМ 1.</u> Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства	0,25/9	1	0,5	-	7,5
<u>ЗМ 2.</u> Система охорони інтелектуальної власності	1,5/54	6,5	2,5	-	45
<u>ЗМ 3.</u> Оцінка прав інтелектуальної власності	0,25/9	0,5	0,5	-	8

2.2.2. Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
	7.03050401
<u>ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства:</u>	
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності	0,3
Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності	0,3
Тема 4. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності	0,4
Разом за ЗМ 1	1
<u>ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності</u>	
Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні	1,1
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	1,5
Тема 3. Правова охорона об'єктів патентного права	1,3
Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг	1,2
Тема 5. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	1,4
Разом за ЗМ 2	6,5
<u>ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності</u>	
Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	0,5
Разом за ЗМ 3	0,5
Всього	8

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
	7.03050401
<u>ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства:</u>	
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності	0,25
Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності	0,25
Разом за ЗМ 1	0,5
<u>ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності</u>	
Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні	0,25
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	0,25
Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг	1,5
Тема 6. Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	0,25
Тема 9. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення	0,25
Разом за ЗМ 2	2,5
<u>ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності</u>	
Тема 1. Права інтелектуальної власності як товар	0,25
Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	0,25
Разом за ЗМ 3	0,5
Всього	4

2.2.4. Індивідуальні завдання

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено виконання студентами заочної форми навчання розрахунково-графічного завдання (РГЗ), яке виконується згідно “Методичних вказівок до виконання розрахунково-графічного завдання, проведення практичних занять і рекомендацій до самостійного вивчення дисципліни **“Інтелектуальна власність”** (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 7.03050401 – “Економіка підприємства”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. М. Гайденко. – Х.: ХНАМГ, 2012.”. Розрахунково-графічне завдання - один із видів ІНДЗ, яке має на меті застосування знань студентів при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною, правовою і науковою літературою, сучасними інформаційними засобами і технологіями.

РГЗ складається з двох частин. У першій частині студент виконує розробку теоретичних питань у вигляді реферату, у другій – здійснює розрахунок визначення доходів від використання винаходів і раціоналізаторських пропозицій.

Обсяг у годинах складає 20.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Головне завдання самостійної роботи студентів полягає у набутті необхідних умінь і навичок роботи з науковою, правовою та законодавчою літературою, вмінні читати та узагальнювати дію нормативно-правових регуляторів інтелектуальних процесів, збирати та давати характеристику джерел правової інформації тощо.

Самостійна навчальна робота передбачає вивчення рекомендованої літератури, монографії та наукових статей, вивчення нормативних актів, збірників законів, кодексів, судових матеріалів, інструкцій, що стосуються окремих тем навчального курсу, обробку правової та інших видів інформації, написання рефератів по окремим темам, а також визначення оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності, розгляд судових справ у випадках порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності в конкретних умовах місця та часу, виконання завдань поточного контролю, виконання РГЗ, підготовку до заліку тощо.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст	Кількість годин
	7.03050401
1	2
<u>ЗМ 1. Роль поняття інтелектуальна власність в розвитку суспільства:</u>	
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності	1
Тема 2. Еволюція інтелектуальної власності	1,5
Тема 3. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства	3,5

Продовження табл.

1	2
Тема 4. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності	1,5
Разом за ЗМ 1	7,5
<u>ЗМ 2. Система охорони інтелектуальної власності</u>	
Тема 1. Система охорони інтелектуальної власності в Україні	6
Тема 2. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	2
Тема 3. Правова охорона об'єктів патентного права	4
Тема 4. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників товарного обігу, товарів та послуг	5
Тема 5. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав	4
Тема 6. Міжнародна правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності	6
Тема 7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	6
Тема 8. Права та обов'язки власника авторського права, обмеження авторського права та розпорядження ним	6
Тема 9. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення	6
Разом за ЗМ 2	45
<u>ЗМ 3. Оцінка прав інтелектуальної власності</u>	
Тема 1. Права інтелектуальної власності як товар	4
Тема 2. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	4
Разом за ЗМ 3	8
Всього	60

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види контролю та їх стислий зміст	Розподіл балів, %
<i>Поточний контроль зі змістових модулів</i>	
Виконання та захист розрахунково-графічного завдання	60
<i>Підсумковий контроль з модулю</i>	
<i>Залік (усний)</i>	40
Всього за модулем	100

2.4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, інтернет адреси	Теми, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії практики: 36. наук, статей / За ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л.Бошицького. - К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2002.	1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 2.3, 2.5, 2.9
2. Мэггс П.Б., Сергеев А.П. Интеллектуальная собственность. - М.: Юристъ, 2000.	Усі теми
3. Основи інтелектуальної власності. - К.: Ін Юре, 1999.	Усі теми
4. Право інтелектуальної власності: Підручник для студентів вищих навч. Закладів / За ред. О.А. Підопригори, О.Д. Святоцького. - К.: „Ін Юре“, 2002.	Усі теми
2. Додаткові джерела	
1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 2003; N 18; □т..144.	Усі теми
2. Закон України „Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 1994; № 7; □т.. 36.	1.4, 3,1
3. Закон України „Про ратифікацію Договору про закони щодо товарних знаків» від 13 жовтня 1995 року // Відомості Верховної Ради (ВВР); 1995; № 37; □т..281.	1.4, 3,1
3. Методичне забезпечення	
1. Робоча навчальна програма з курсу “Інтелектуальна власність”, рекомендації до самостійного вивчення дисципліни, методичні вказівки і завдання до виконання розрахунково-графічного завдання та проведення практичних занять (для студентів усіх форм навчання спеціальностей економіки та менеджменту підприємств міського господарства). – Укл.: С.М. Гайденко. – Харків: ХНАМГ, 2009.	Усі теми
2. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання, проведення практичних занять і рекомендації до самостійного вивчення дисципліни “Інтелектуальна власність” (для студентів 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 7.03050401 – “Економіка підприємства”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. М. Гайденко. – Х.: ХНАМГ, 2012.	Усі теми

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни **«Інтелектуальна власність»**
(для студентів 5 курсу заочної форми навчання напрямку
підготовки 7.03050401 – “Економіка підприємства”)

Укладач: **ГАЙДЕНКО** Сергій Миколайович

В авторській редакції

Комп’ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 188 Р

Підп. до друку 01.02.2012 р.

Друк на ризографі

Тираж 10 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 1,1

Зам. № 7833

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.